

Ügyiratszám: MN/33322-10/2016.

Ügyintéző: **személyes adat**

Email: **személyes adat**

Tárgy: az emberi méltóság megsértését és a kirekesztésre alkalmas médiatartalom közzétételének tilalmát előíró törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

126/2017. (II. 7.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a TV2 Média Csoport Zrt.-vel (1145 Budapest, Róna utca 174., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a TV2 csatornán 2016. november 7-én sugárzott Tények című hírműsorszámmal megsértette az emberi méltóság tiszteletben tartását előíró rendelkezést, ezért a Médiaszolgáltatót

5 000 000 Ft, azaz ötmillió forint bírsággal sújtja.

Megállapította továbbá a Médiatanács, hogy a Médiaszolgáltató a TV2 csatornán 2016. november 7-én sugárzott Tények című hírműsorszámmal megsértette a kirekesztésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó szabályt is, ezért a Médiaszolgáltatót

500 000 Ft, azaz ötszázezer forint bírsággal sújtja.

A jogsértések miatt a Médiatanács a Médiaszolgáltatót az alábbi

közlemény közzétételére kötelezi:

„A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa megállapította, hogy a TV2 csatornát üzemeltető TV2 Média Csoport Zrt. médiaszolgáltató a 2016. november 7-én sugárzott Tények című műsorszám „Bűz és mocskok az aluljárókban” riportjában megsértette az emberi méltóság tiszteletben tartását előíró, valamint a közösségek kirekesztését tilalmazó törvényi rendelkezéseket. A riport – lealacsonyító kifejezéseket használva – megbélyegzésre alkalmas képet vázolt a hajléktalanokról; olyan emberekként ábrázolta őket, akik elítélendően viselkednek, a többségi társadalmat pusztá létezésük is zavarja.”

A közleményt a Médiaszolgáltató az internetes honlapjának (www.tv2.hu) és a műsorszám honlapjának (www.tenyek.hu) nyitóoldalán a határozat jogerőre emelkedésétől számított három napon belül köteles úgy közzétenni, hogy a honlap megnyitásakor a teljes információ olvasható legyen a közzétételtől számított hét napig folyamatosan.

Szintén köteles a Médiaszolgáltató a fenti közleményt a Tények című műsorszámának elején, a határozat jogerőre emelkedésétől számított három napon belül az átlagos néző számára a közlemény elolvasására elegendő időtartamban közzétenni, és ezzel egyidejűleg azt felolvasni.

A Médiatanács megállapította továbbá, hogy a Médiaszolgáltató a fenti médiatartalom közreadásával nem sértette meg a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatását, valamint a gyűlöletkeltésre alkalmas médiatartalmak közzétételét tiltó törvényi rendelkezéseket.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság) címzett, de a Médiatanácshoz benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács állampolgári bejelentések alapján vizsgálta a Médiaszolgáltató TV2 csatornáján 2016. november 7-én sugárzott Tények című hírműsorban 18:30:25 és 18:33:33 között adásba került összeállítást, mellyel kapcsolatban felmerült a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 14. § (1) és (2), valamint a 17. § (1) és (2) bekezdéseinek megsértése.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 29. § (1) bekezdése alapján a Médiatanács a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 182. § c) pontjában foglalt hatáskörében 2016. november 30-án hivatalból hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben: a Ket. 29. § (3) bekezdése szerint az 1368/2016. (XI. 30.) számú, MN/33322-6/2016. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A Médiaszolgáltató az eljárás megindításáról értesítő végzést a visszaérkezett tértivevény szerint 2016. december 7-én átvette; nyilatkozata 2016. december 21-én érkezett a hatósághoz.

A Médiaszolgáltató vitatta a hatósági ellenőrzés megállapításait.

Előadta, hogy álláspontja szerint az összeállítás, mely egy valós társadalmi problémát mutatott be, utalva a hatósági intézkedés szükségességére, tárgyilagosan, objektíven és sokoldalúan dolgozta fel a témát.

Kifejtette, hogy a hajléktalanokról elhangzott információk a valóságnak megfeleltek, ugyanakkor a képi illusztrációkon egyetlen személy sem volt felismerhető vagy azonosítható.

Álláspontja szerint fogalmilag kizárt az emberi méltóság megsértése, ha az elhangzott információk egyetlen konkrét személyre sem vonatkoznak, hanem azok a hajléktalanokról szóló általános megállapítások. Véleménye szerint a tisztalkodást firtató kérdésre válaszoló hajléktalan férfi sem a kérdést, sem annak megválaszolását nem tekintette megszégyenítőnek. Hozzátette, az összeállításban közérdekű információ is elhangzott, miszerint a hajléktalan szállókon való regisztráláshoz egy érvényes tüdőszűrő papírt kell bemutatni.

A Médiaszolgáltató előadta továbbá, hogy a műsorszám sem kirekesztésre, sem gyűlöletkeltésre nem volt alkalmas, hanem az a hajléktalanok problémáira, egy társadalmilag és szociálisan érzékeny témára hívta fel a figyelmet. Kifejtette továbbá, hogy álláspontja szerint a hajléktalanok nem tekinthetők az Smtv. 17. §-a szerinti nemzeti, etnikai, nyelvi vagy vallási közösségnek, így fogalmilag is kizárt a gyűlöletkeltést és a kirekesztést tilalmazó rendelkezések megsértése.

A Médiaszolgáltató a fentiek alapján az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés, a műsorrész megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A médiatartalom ismertetése

A kifogásolt összeállítás a budapesti aluljárókban lakó hajléktalanok okozta állapotokkal foglalkozott. Felvezetésként a műsorvezető elmondta: *„Valósággal undorodnak a gyalogosok, amikor valamelyik VIII. kerületi aluljáróba kell lemenniük, vagy amíg kijutnak a metróból a felszínre. Az aluljárókat ugyanis szinte ellepték a hajléktalanok, akik között sok az agresszív részeg. A reggeli csúcsforgalomban pedig orrfacsaró bűzben, a saját mocskukban fekvő embereken kell átlépdelniük a munkába vagy iskolába igyekvőknek.”*

Az összeállítás elején a közönség vágóképeket láthatott az aluljáróban fekvő hajléktalanokról, miközben a narrátor részletezte a bevezetőben elhangzottakat. Leírása szerint a Blaha Lujza téri aluljáróban ébredező hajléktalanok *„... veszekednek a takarón, miközben az egész aluljáróban átható bűz terjeng. Valaki már most sorban áll egy kis lélekmelegítőért, valami olcsó féldecis égetett szeszért”*. A riporter ezt *„szánalmas látványnak”* nevezte, hozzátéve, hogy *„aki csak teheti, elkerüli a környéket is.”*

A szituáció ismertetése után rövid riportok következtek. Először egy aluljárói árus véleményét ismertették, aki elmondta: *„Hát nem sajnálom őket, hát maguknak csinálták (...), ugyanúgy elmehetnének dolgozni.”* Ezt követően egy járókelő nyilatkozott arról, hogy sajnálja a hajléktalanokat, *„de viszont borzasztó piszkot hagynak maguk után.”*

A Ferenc körút járdáinak szélein és az aluljáróban ülő-fekvő hajléktalanokról következtek vágóképek, majd az aluljáróban található virágüzlet tulajdonosa panaszkodott, hogy vevőket veszít a látvány és a bűz miatt.

A narrátor elmondta, hogy *„a csontig hatoló hidegben a saját mocskukban fetrengő, átfagyott panaszos emberek mégsem akarnak melegedőkbe húzódni.”*

A riporter egy hajléktalant kérdezett:

Riporter: *„Maga mikor fürdött utoljára?”*

A férfi szégyenkezve vallotta be, hogy egy hete.

Később a Dankó utcai hajléktalanszállóból játszottak be egy archív összeállítást. Ebben először a narrátor elmondta, hogy meleg van és napi többszöri étkezést biztosítanak; a

regisztráláshoz mindössze érvényes tüdőszűrő papírt kell bemutatni. Ezt követően Iványi Gábor, a szállást működtető Oltalom Karitatív Egyesület vezetője beszélt (szintén archív felvételen); elmondta, hogy az eredeti száz férőhelyen gyakran háromszázan vannak, és a meleg biztosítása mellett etetni és itatni kell az embereket, hogy ne hűljenek ki.

Újabb – fekvő hajléktalanokat ábrázoló – aluljárói vágóképek bejátszása közben a riporter elmondta, hogy nem sikerült elérniük a kerület polgármesterét, akitől azt szerették volna megtudni, milyen megoldást javasol a tarthatatlan helyzetre. Zárásként a narrátor közölte: *„A polgármester néhány éve háborút indított a hajléktalanság ellen, hogy pénzbírsággal vagy elzárással büntessék azokat, akik életvitelszerűen az utcán élnek. De ezt az intézkedést az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek minősítette.”*

Releváns jogszabályhelyek

Az **Smtv. 14. § (1) és (2)** bekezdése szerint:

„(1) A médiaszolgáltatónak az általa közzétett médiatartalomban tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.

(2) Tilos a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatása.”

Az **Smtv. 17. § (1) és (2)** bekezdése szerint:

„(1) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére.

(2) A médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére.”

Az Alkotmánybíróság határozataira történő hivatkozás

Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása, amelyet 2013. április 1. napján hirdettek ki, a záró rendelkezések közé, az 5. pontba illesztette be azon rendelkezést, mely szerint az Alaptörvény hatályba lépése (2012. január 1.) előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. Ugyanakkor e rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat.

Az Alkotmánybíróság az előző bekezdésben hivatkozott rendelkezéssel összefüggésben rögzítette, hogy *„a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket”* (13/2013. (VI. 17.) AB határozat).

A fentiekre tekintettel a hatósági döntéseknek nem lehet elsődleges alapja a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat. Ezzel együtt is, a Médiatanács döntéseiben, a vizsgált tényállás jogszerűségének mérlegelésekor a korábbi alkotmánybírósági döntések indokolását is figyelembe veheti.

I. Az Smtv. 14. § (1) bekezdése – az emberi méltóság tiszteletben tartása

Az emberi méltósághoz való jog azt jelenti, hogy van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá. A méltóság az emberi léttel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre

nézve egyenlő. Az egyenlő méltósághoz való jog az élethez való joggal egységben azt biztosítja, hogy ne lehessen emberi életek értéke között jogilag különbséget tenni. Emberi méltósága és élete mindenkinek érinthetetlen, függetlenül fizikai és szellemi fejlettségétől, állapotától, illetve attól is, hogy emberi lehetőségeiből mennyit valósított meg.

A Médiatanács az Smtv. 14. § (1) bekezdés megsértésének vizsgálata során nem egyéni jogsérelemről dönt, hanem annak megállapítására jogosult, hogy a médiaszolgáltató az emberi méltóság tiszteletben tartásával tevékenykedik-e. A vélemény- és sajtószabadság korlátját jelentő rendelkezések alkalmazása során nem közvetlenül az egyén jogait védi (arra rendelkezésre állnak más jogi eljárások), hanem azt hivatott biztosítani, hogy a média működése az alkotmányos keretek között maradjon. Ennek megfelelően a Médiatanács akkor léphet fel az emberi méltóság alapvető értékének védelmében, ha a sérelem eléri a közérdekű igényérvényesítés – azaz a demokratikus nyilvánosság veszélyeztetésének – küszöbét.

Ezzel összhangban a 46/2007. (VI. 27.) sz. AB határozat megállapította, hogy a médiahatóság *„a közigazgatási eljárás során annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket.”*

A 165/2011. (XII. 20.) AB határozat indokolása pedig megállapítja, hogy a média *„rombolást tud végezni az emberi jogok, különösen az emberi méltóság tiszteletének kultúrájában”,* tehát e kultúra védelme lehet a mediaszabályozás célja. Ezt követően az indokolás leszögezi, hogy *„indokolt, hogy a hatóság – e jogok intézményes tartalmát érintő körben – (...) a közösség érdekében felléphessen a jogsértővel szemben”* [IV. 2. 2. 2. pont].

Az emberi méltóság mediaszabályozásbeli védelme ennek megfelelően az államnak az emberi méltóság alapjogára vonatkozó, objektív intézményvédelmi kötelezettségéből fakad. Így nem csupán az egyének méltósághoz való jogát kell az államnak megvédenie, hanem az emberi méltóság alapvető értékét tiszteletben tartó médiatartalmak, illetve ezáltal a méltóságot tiszteletben tartó demokratikus nyilvánosság létrejöttében is segédkeznie kell, a méltóságsértő tartalmak közzétételét gátló médiaigazgatási szabályok érvényre juttatásával.

A Médiatanács tehát sajátos eljárásában nem a műsorszámokban szereplő személyek személyiségi jogainak védelme, hanem a médiaszolgáltatás során elkövetett jogsértés (az emberi méltóság értékének figyelmen kívül hagyása) megszüntetése érdekében lép fel.

A Médiatanács abban az esetben állapíthatja meg az emberi méltóság sérelmét, ha a sérelem eléri a közérdekű igényérvényesítés, a demokratikus nyilvánosság veszélyeztetésének küszöbét.

A jelen határozat tárgyát képező műsorrésszel kapcsolatban a hatósági fellépés indokát az jelenti, hogy a műsorszám közzétételével a Médiaszolgáltató figyelmen kívül hagyta az emberi méltósághoz való jogot, amelynek elismerése és tiszteletben tartása a társadalmi élet és együttműködés egyik fundamentuma.

Az emberi méltóság megsértése – a joggyakorlatban kirajzolódó más tipikus esetek mellett – egyes társadalmi csoportokat érintő megnyilvánulások esetében akkor állapítható meg, ha a műsorszám egy társadalmi közösség (jelen esetben a hajléktalanok) másodrendűségét hirdeti, arra utal, hogy annak tagjait nem illeti meg a minden emberre nézve egyenlő emberi méltóság, nem gyakorolhatják csorbítatlanul személyiségi jogukat, vagy a csoporthoz tartozó személyek emberi mivoltát kérdőjelezi meg, pusztán azon az alapon, hogy az adott közösséghez tartoznak.

A kifogásolt műsorszegmens túlnyomórészt az aluljárókban élő hajléktalanok életkörülményeivel foglalkozott, azaz valós, igen súlyos és ebből adódóan széles körben érdeklődésre számot tartó társadalmi problémát érintett. A műsor feldolgozásmódja, hangvétele ugyanakkor egyáltalán nem tette lehetővé – és a riport tartalmát tekintve vélhetően nem is célozta – a kérdés objektív, tárgyilagos bemutatását. A műsorrész a társadalmi probléma mélyebb okaival és a lehetséges kivezető utakkal nem foglalkozott. Így nem ismertette az összeállítás, hogy miért kényszerülhetnek emberek az utcán élni, és többségében milyen fizikai-lelki állapotban vannak, mit lehet elvárni egy ilyen módon traumatizált embertől, melyek a segítségnyújtás lehetséges módjai. Nem esett szó arról sem, hogy miért ütközik nehézségekbe a hajléktalanok szállásra való költöztetése.

A Médiaszolgáltató továbbá semmiféle megoldási javaslatot nem említett. A forgalomcsökkenésre panaszkodó kereskedő által elmondottakat követően sem jelent meg – a Médiaszolgáltató vagy más, a kérdésben illetékes tolmácsolásában – olyan ötlet, felvetés, amely a hajléktalanok vagy a műsorszámban a probléma „elszenvedőjeként” feltüntetett lakosság számára megnyugtató eredményre vezethetne. Mindössze a műsor végén említett a Médiaszolgáltató egy korábbi – az Alkotmánybíróság által Alaptörvény-ellenesnek nyilvánított – javaslatot, amely az utcán életvitelszerűen élőket kívánta volna büntetéssel sújtani.

A műsorszám megtekintése alapján a Médiatanács megállapította, hogy a riport a hajléktalanokat deviáns, elszigetelt kisebbségként, a többségi társadalom tagjainak életkörülményeit, mindennapjait megrontó, a „normális embereknek” keserűséget okozó problémaként ábrázolta. Az aluljárókban tapasztalható körülmények miatt a Médiaszolgáltató egyértelműen a hajléktalanokat tette felelőssé, a kialakult állapotok egyedüli okaként az utcán élő emberek életvitelét és tisztálkodási problémáit jelölte meg. Az összeállítás egésze által sugalmazott üzenet alátámasztására megjelent a riportban a társadalmilag elítélendő alkoholfogyasztás is (*„Valaki már most sorban áll egy kis lélekmelegítőért, valami olcsó, féldecis égetett szeszerért.”*).

Az aluljáró egyik üzletének eladója elmondta, hogy véleménye szerint a hajléktalanok maguk tehetnek helyzetükről, ezzel is egy rendkívül leegyszerűsített és a jelenség tárgyilagos megbeszélését teljes mértékben ellehetetlenítő álláspontot elfoglalva a kérdésben. Mindezt felerősítette, hogy az elhangzott véleménnyel szemben a Médiaszolgáltató semmiféle ellenpontosítást – akár a riportert, akár más járóelő megszólaltatása révén – nem is kísérelt meg.

Nem hagyható figyelmen kívül a riport értékelése során, hogy a szerkesztő nem csupán kedvezőtlen színben ábrázolta a közterületeken élő és egyébként számos tekintetben kiszolgáltatott társadalmi rétegnek számító hajléktalanokat, hanem életvitelük bemutatására olyan lealacsonyító, megalázó, intoleráns kifejezéseket használt, amelyek mélyen sértették a mindenkit egyenlő mértékben megillető emberi méltóság jogát. E kifejezések által a médiatartalom még inkább alkalmas lehetett arra, hogy elősegítse az ábrázolt társadalmi csoporttal kapcsolatos torz vélekedések, előítéletek kialakulását. A műsorszám egyértelműen – az egyének közötti distinkció nélkül – megbélyegezte a hajléktalanokat, olyan emberekként ábrázolta őket, akik elítélendően viselkednek, pusztán létezésük is zavarja a többségi társadalom tagjait.

A panaszolt összeállítás „szánalmas”, „orrfacsaró büzben a saját mocskukban fetregő” (a „saját mocskukban” fordulatot, mintegy hangsúlyozva, két alkalommal is megemlítette a riportert), a járóelőkhöz „undort keltő” emberekként írta le a budapesti aluljárókban élő hajléktalanokat. A riportert a takaróval elfüggönyözött telefonfülkét rendkívül cinikusan a „csövesek privát szeparéjának” nevezte, valamint kiemelte az alkoholizmust és az agressziót.

A hajléktalan emberekkel kapcsolatos, megbélyegző megállapítások az alábbi időpontokban hangzottak el:

- 18:30:26 „valósággal undorodnak a gyalogosok”
- 18:30:35 „az aluljárókat ugyanis szinte ellepték a hajléktalanok, akik között sok az agresszív részeg”
- 18:30:40 „a reggeli csúcsforgalomban pedig orrfacsaró bűzben, a saját mocskukban fekvő embereken kell átlépdelniük”
- 18:30:56 „veszekednek a takarón, miközben az egész aluljáróban átható bűz terjeng”
- 18:31:05 „szánalmas látvány, aki csak teheti, elkerüli a környéket is”
- 18:31:42 „az aluljárókban telefonfülkéből kialakított privát szeparékban húzódnak meg a csövesek”
- 18:32:07 „a csontig hatoló hidegben a saját mocskukban fetregő, átfagyott, panaszos emberek mégsem akarnak melegedőkbe húzódni”

A hajléktalanokra vonatkozó, talán legáltalánosabb, az összeállításban négyszer elismételt sztereotípiát, hogy a hajléktalanok nem tisztálkodnak, a riporter egy hajléktalan férfivel erősítette meg. A 18:32:14-kor képernyőre került, megalázó kérdésre – Maga mikor fürdött utoljára? – a megszólaló bevallotta, hogy egy hete.

Fontos megjegyezni, hogy a sajtószabadság korlátozásának alapja nem a feldolgozott téma tárgya, hanem kizárólag annak módja, tartalma, illetve a közönségre gyakorolt lehetséges káros hatása lehet. A Médiatanács hangsúlyozza, hogy tevékenysége során nem szándékozik egyetlen társadalmi problémát sem „tabusítani”, kiváltképpen nem kívánja azt megszabni, hogy a hírműsorokban egy-egy fontos, de érzékeny kérdésről milyen hangnemben számoljanak be, ugyanakkor rögzíti, hogy a médiaszolgáltatók a műsorszám műfajától függetlenül kötelesek tiszteletben tartani az emberi méltóság jogát.

Jelen eljárásban vizsgált riport azt az üzenetet közvetítette a nyilvánosság számára, hogy a fővárosi aluljárókban kialakult állapotokért kizárólag a hajléktalanok tehetők felelőssé, akik ráadásul saját maguknak köszönhetik ebbéli sorsukat. A Médiaszolgáltató degradáló, súlyosan dehonesztáló kifejezések hangoztatása (és néhol hangsúlyozása, ld. pl. „saját mocskukban”) mellett egyáltalán nem törekedett tárgyilagos képet festeni az utcán élők helyzetéről, a problémára esetleges megoldási javaslatokat említve, pusztán a társadalom többségének mindennapjait megkeserítő, homogén, alacsonyabb rendű csoportként mutatta be a hajléktalanokat. Az egyoldalú, a tárgyilagosság látszatát teljes mértékben mellőző riport szerkesztésmódjának „köszönhetően” ráadásul olyan képet festett, mintha mindez a társadalom többsége számára elfogadott álláspontot, véleményt tükrözne.

A Médiaszolgáltató által közvetített üzenet nem tekinthető összeegyeztethetőnek az emberi méltóság tiszteletét megkövetelő, a demokratikus nyilvánosság érdekeit szolgáló alkotmányos értékekkel. Az emberi méltóság értéke ugyanis azáltal sérül, ha a nézők olyan véleményeket hallhatnak, amely alapján az nem egyenlő, nem általánosan érvényesülő, nem korlátozhatatlan.

A fentiekre tekintettel a Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató megsértette az Smtv. 14. § (1) bekezdését.

II. Az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértése – kirekesztő tartalmak közreadásának tilalma

Kirekesztő tartalmat azon médiatartalom hordoz, amely egy adott közösség elszigeteltségét, a társadalom egyéb rétegeitől való idegenségét, különállóságát igyekszik elérni, vagy amellel érvel. Mindez megvalósulhat úgy, hogy az adott médiatartalom a célzott réteggel kapcsolatos megtevesztő, sztereotip gondolatokat, véleményeket felerősíti, vagy ezt célozza.

Akkor minősülhet továbbá egy tartalom kirekesztőnek, ha annak kinyilvánítója arra törekszik, hogy az adott közösség tagjait valamilyen módon megakadályozza abban, hogy alkotmányos jogait érvényesíthessék, illetőleg ezt számukra megnehezítse. Az ilyen szándék végső soron az adott közösség tagjainak a mindenki mással egyenlő mértékben megillető méltósághoz való joga érvényesülését, érvényesíthetőségét ássa alá.

A Médiatanács megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező médiatartalom az emberi méltósághoz való jog sérelmén túlmenően, a határozat I. pontja alatt részletesen ismertetett elemekre, közvetített üzenetekre tekintettel alkalmas volt arra, hogy az érintett társadalmi csoporttal, azaz az utcára kényszerült hajléktalanokkal kapcsolatos megtevesztő, sztereotip gondolatokat, véleményeket felerősítse, illetve ezt célozta.

A hírösszeállítás a hajléktalan embereket egyoldalúan, sematikusán ábrázolta. A hajléktalanok a riportban a társadalmon kívüli, a járókelőkben undort keltő, a munkába, iskolába igyekvő emberek mindennapi életének kellemetlenséget okozó, maguk után piszkot hagyó, az aluljárókban lévő üzleteknek bevételkiesést okozó emberekként, a társadalmi együttélés legalapvetőbb szabályait be nem tartó csoportként jelentek meg. A bevezetőben és a riportban is utaltak továbbá arra, hogy a hajléktalanok alkoholizálnak és agresszíven viselkednek.

A riport megtekintése alapján nem igazolható a Médiaszolgáltató álláspontja, hogy az összeállítás a hajléktalanok problémáira hívta fel a figyelmet. A riport a hangsúlyt valójában a hajléktalanság többségi társadalmat érintő kellemetlenségeire helyezte, ezeket a szerkesztési mód mellett a riporter által használt degradáló kifejezések „segítségével” szélsőségesen eltúlozta, a bemutatott probléma okait és a lehetséges megoldási lehetőségeket azonban nem említette.

Fontos kiemelni, hogy nem önmagában az összeállítás témája, hanem szerkesztésmódja, egészének hangulata (képi világ, szóhasználata – „orrfacsaró bűz”, „saját mocskukban fetregő”, „agresszív részeg” stb.) és a közvetített üzenet volt alkalmas arra, hogy a társadalom többségében a hajléktalanokkal szemben előítéletek kialakulását elősegítse, illetve az esetlegesen meglévő előítéleteket felerősítse. A műsorszám nem szólaltatott meg olyan hajléktalanokat, akik életformájukkal vagy akár csak megszólalásukkal ellenpontozták volna az összeállítás sugallta üzenetet, még csak nem is árnyalta a kialakított képet, így az összeállítás különösen alkalmas volt arra, hogy abból a néző általánosító következtetéseket vonjon le.

A részletezett tartalmak, a riport egész felépítését, szerkesztési módját figyelembe véve, arra az eredményre vezethettek, hogy a hajléktalanok közösségét – de legalábbis a köztereken élő hajléktalanokat – a társadalmi együttélés normáit be nem tartó homogén csoportként kezelje a néző, illetve a közvélemény. Mindezen hatás fokozását szolgálhatta a riporter által alkalmazott súlyosan negatív, degradáló jelzők sorozatos használata, amely még kevésbé tette lehetővé a hajléktalanok valódi problémájának megértését, valós és egyben sajnálatos társadalmi problémaként történő kezelését. A társadalmi jelenség okairól, szélesebb körű társadalmi és szociológiai hatásairól a Médiaszolgáltató nem is kísérelt meg tájékoztatást nyújtani. A riport mindezek alapján semmiképpen nem tekinthető az utcán élők problémáiról és a lehetséges megoldásokról szóló tájékoztatásnak.

A Médiaszolgáltató eljárás során tett nyilatkozatában foglalt azon érvére, miszerint a hajléktalanok nem tekinthetők az Smtv. 17. §-a szerinti nemzeti, etnikai, nyelvi vagy vallási közösségnek, így fogalmilag is kizárt a kirekesztést tilalmazó rendelkezések megsértése, a Médiatanács az alábbiakat kívánja megjegyezni. A kifogásolt riportban elhangzottak a hajléktalanokat homogén, a külvilág számára érzékelhető csoportképző tulajdonsággal bíró közösségként ábrázolta. Noha maga a riport elsődlegesen a fővárosi aluljárókban kialakult helyzetekre fókuszált, az általánosító kifejezések és egyoldalú témafeldolgozás következtében a műsor alkalmas volt arra, hogy káros hatását valamennyi, életvitelszerűen a közterületeken élő személyekre nézve kifejtse. A „közösséget” nem csak saját tagjai meglévő közös vonásai, hanem a velük szemben állóktól való megkülönböztethetőségük is egybekovácsolhatja, teheti jogi értelemben a szabályozás által védett közösséggé. Továbbá, egy csoport létehez nem szükséges, hogy minden tagjának valamennyi lényeges, személyiségét meghatározó tulajdonsága megegyezzen, elegendő, ha van olyan, a „külvilág” számára is érzékelhető közös tulajdonságuk, amely eléggé lényeges és fontos ahhoz, hogy őket így csoporttá tegye. Ilyen módon a többségi társadalomtól eltérően, állandó lakóhely hiányában a mindennapjaikat a közterületeken tölteni kényszerült személyek csoportját a műsorszámot befogadó homogén közösségként azonosíthatja, amely ily módon a hatósági fellépést is indokoltá tette.

A fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a műsorrész alkalmas volt arra, hogy a hajléktalanok közösségével szembeni előítéletek kialakulását eredményezze, illetve a társadalomban már létező sztereotípiákat tovább erősítse, a többségi társadalomtól – többnyire saját maguknak köszönhetően – elkülönült réteggé váló ábrázolásával a Médiaszolgáltató megsértette az Smtv. 17. § (2) bekezdését.

A Médiatanács utalni kíván arra, hogy a Dankó utcai hajléktalanszállóból bejásztott archív összeállítás önmagában nem tartalmazott az Smtv. 14. § (1) és 17. § (2) bekezdés sérelmét megvalósító elemet, a riport e szegmensében, egyetértve a Médiaszolgáltató által tett nyilatkozatban foglaltakkal, mindössze a rászorulókat érintő releváns információkat, közérdekű tájékoztatásokat osztott meg a nyilvánossággal.

III. Az Smtv. 14. § (2) bekezdése – a megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek médiatartalomban történő öncélú és sérelmes bemutatásának tilalma

A kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek öncélú és sérelmes bemutatásával kapcsolatban a 165/2011. (XII. 20.) AB határozat kifejtette: „... olyan speciális tényállási elemet tartalmaz, amely kellően szűk körű, különösen nyomós közérdeken alapuló médiahatósági fellépést biztosít. A megalázó, kiszolgáltatott helyzetben lévő emberekkel való bánásmódot szabályozó rendelkezés – amellyel, hogy a személyiségi jogvédelmi képesség hiányára vagy korlátozottságára is utal – az emberi jogok megsértésének olyan eseteit fedi le, amelyek súlyosan veszélyeztethetik az emberi méltóság intézménye tartalmának érvényesülését”.

Az Smtv. 14. § (2) bekezdésének alkalmazása független az önrendelkezési jog meglététől, illetve annak gyakorlásától. Megsértése abban az esetben állapítható meg, ha a médiaszolgáltató egy – bármilyen okból eredően – kiszolgáltatott vagy megalázó helyzetben lévő személyt öncélúan és sérelmesen ábrázol, figyelmen kívül hagyva az adott személy ebbéli helyzetét.

A Médiatanács gyakorlatában az Smtv. 14. § (2) bekezdése szerinti, az emberi méltóság megsértésének speciális esetét a kiszolgáltatott, magatehetetlen, megalázó helyzetben lévők (pl. balesetek, katasztrófák, bűncselekmények áldozatainak) explicit, felismerhető, sértő ábrázolása valósítja meg. Az ilyen személyek esetében az egyéni jogérvényesítés eleve korlátozott, emellett az ilyen helyzetben lévők bemutatása a társadalmi együttélés szabályait is sérti.

A Médiatanács megállapította, hogy a képmását vállalva, a csatorna munkatársának önszántából nyilatkozó (18:32:14 és 18:32:22 között) hajléktalan férfin kívül más hajléktalanokat felismerhetően nem ábrázolt az összeállítás. A műsorkészítők leginkább totálképeket mutattak a Blaha Lujza téri aluljáróról (pl. 18:30:53-55, 18:31:49, 18:32:07-14). Az alkoholt vásárló hajléktalant (18:31-kor) hátulról mutatták, a féldecis üveg átadását ábrázoló képen nyaktól lefelé voltak láthatók a szereplők. Egy szemből mutatott hajléktalan lehajtott fejjel, az arcát teljesen takaró kapucniban ült egy korlátnak támaszkodva (18:31:25); a médiatartalomtól nem volt azonosítható.

A riportból egyértelműen kitűnt, hogy az egyetlen felismerhető hajléktalan szereplő tisztában volt helyzetével, tudatosan vállalta a megnyilatkozást, e tekintetben nem volt sem megalázó, sem kiszolgáltatott helyzetben. Bár az életkörülményei méltatlanok, helyzete nem tekinthető azonosnak egy balesetben sérült, eszméletlen vagy fizikai/lelki fájdalom miatt önkívületben lévő ember helyzetével.

Az Smtv. 14. § (2) bekezdésében konjunktív feltételtétként előírt „a bemutatás öncélú volta” fogalmi elem sem valósult meg. Bár a riport hatásvadász, a befogadó érzelmi bevonódását elősegítő és a hajléktalansággal kapcsolatos gondolatait mindenképpen befolyásolni kívánó elemeket tartalmazott, öncélúsága nem állapítható meg.

A Médiaszolgáltató nem sértette meg az Smtv. 14. § (2) bekezdését.

IV. Az Smtv. 17. § (1) bekezdése – gyűlöletkeltő tartalmak közreadásának tilalma

Az Alkotmánybíróság a 2011. január 1-jén hatályba lépett médiaszabályozás gyűlöletbeszédet tiltó szabályainak alkotmányosságáról a 165/2011. (XII. 20.) számú határozatában döntött: a rendelkezéseket alkotmányosnak találta, indoklásában pedig tartotta magát ahhoz a korábbi megállapításához (1006/B/2001. AB határozat), mely szerint a médiajogban tilalmazott gyűlöletkeltés és a büntetőjogi gyűlöletre uszítás azonos mérce szerint ítélandó meg.

Korábban már – a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (Rttv.) gyűlöletkeltés tilalmát előíró rendelkezéseinek [Rttv. 3. § (2) és (3) bekezdések] alkotmányosságáról döntő – 1006/B/2001. AB határozat is a büntetőjogi környezetben az Alkotmánybíróság által meghatározott mércét rendelte alkalmazni a gyűlöletbeszéd médiajogi szabályai vonatkozásában.

Az 1006/B/2001. számú AB határozat rögzítette: *„A gyűlöletkeltés legszélsőségesebb, már ténylegesen bekövetkezett kártékony hatását bizonyító történelmi és jelenkori tapasztalatok mellett figyelembe kell venni azokat a mindennapi veszélyeket is, amelyek a gyűlölet felkeltésére alkalmas nézetek, eszmék korlátok nélküli kinyilvánításával járnak. E megnyilvánulások akadályozzák, hogy az emberek bizonyos közösségei harmonikus kapcsolatban éljenek más csoportokkal. Ez, növelve egy adott, kisebb vagy nagyobb közösségen belüli érzelmi, szociális feszültségeket, szétszakítja a társadalmat, erősíti a szélsőségeket, az előítéletességet és az intoleranciát. Mindez csökkenti a plurális értékrendet, a különbözőséghez való jogot elismerő, toleráns, multikulturális, az emberek egyenlő méltóságának elismerésén alapuló, a diszkriminációt értékként el nem ismerő társadalom kialakulásának esélyét. A véleménynyilvánítás és sajtószabadság körében az emberek meghatározott csoportjai elleni gyűlöletkeltés alkotmányos védelemben részesítése feloldhatatlan ellentmondásban lenne az Alkotmányban kifejezésre jutó politikai berendezkedéssel és értékrenddel, a demokratikus jogállamiságra, az emberek egyenlőségére, egyenlő méltóságára, valamint a diszkrimináció tilalmára, a lelkiismereti és*

vallásszabadságra, a nemzeti, etnikai kisebbségek védelmére, elismerésére vonatkozó alkotmányos tételekkel.”

A 30/1992. (V. 26.) sz. határozatában az Alkotmánybíróság a korábbi Curiának a gyűlöletre izgatás elkövetési magatartására vonatkozó gyakorlatát idézte, miszerint: *„A törvény eme kifejezés alatt „izgat” nem valamely kedvezőtlen és sértő véleménynek nyilvánítása, hanem olyan lázongó kifakadások értendők, amelyek alkalmasak arra, hogy az emberek nagyobb tömegében a szenvedélyeket oly magas fokra lobbantsák, amelyből gyűlölet keletkezvén, a társadalmi rend és béke megzavarására vezethet (Büntetőjogi Döntvénytár 7. köt. 272. 1.). Nem izgatás tehát a bírálat, helytelenítés, kifogásolás, sőt még a sértő nyilatkozat sem; izgatásról csak akkor van szó, midőn a kifejezések, megjegyzések stb. nem az értelemhez szólnak, hanem az érzelmi világra akarnak hatni, s szenvedélyek, ellenséges indulatok felkeltésére alkalmasak. Az izgatás fogalmát illetően egyébként teljesen közömbös, hogy az állított tények valók-e vagy sem; a lényeges az, hogy bár való vagy valótlan adatoknak csoportosítása a gyűlölet felkeltésére alkalmas legyen (Büntetőjogi Döntvénytár 1. köt. 124. 1.).”*

A vizsgált médiatartalom tehát „gyűlöletre izgat”, (a Btk. szóhasználatával) „gyűlöletre uszít”, illetve (az Smtv. szóhasználatával) „gyűlöletet kelt” akkor, ha a közlő véleménye alkalmas az adott községgel szembeni gyűlölet – nagyfokú ellenséges indulat – felkeltésére. A gyűlöletkeltés az adott közösség(ek) ellen irányuló ellenszenv, utálat szélsőséges, erőteljes kifejezése, amely alkalmas arra, hogy másokban is ilyen érzelmeket keltsen, azaz rendkívül súlyos magatartás.

Ilyen hatást a műsorszám a nézőből nem válthatott ki.

Az eljárás tárgyát képező médiatartalom a közterületeken élő hajléktalanok okozta állapotokkal foglalkozott. Megszólaltatott a problémát a saját bőrükön érző személyeket (járókelőket és üzlettulajdonost) és egy hajléktalanokat segítő, úgynevezett „melegedő utcát” üzemeltető karitatív szervezet vezetőjét. A riporter utalt a hajléktalan szállón való regisztrálás feltételére, illetve arra, hogy a lehetséges megoldásokról a kerület polgármesterétől szerettek volna érdeklődni, azonban őt nem sikerült elérniük. Végül egy korábbi intézkedésről és egy alkotmánybírósági döntésről is szó esett.

A véleménynyilvánítás szabadságából adódóan a hajléktalanok okozta állapotokról szóló álláspont korlátozás nélkül megjelenhet bármely médiatartalomban, ha az nem hordoz gyűlöletkeltő tartalmat, azaz nem ösztönöz a demokratikus eszméktől idegen, érzelmek által vezérelt megoldási módokra.

A fentiek alapján a vélemény- és sajtószabadság kiterjed a sértő, akár szélsőséges álláspontok közzétételének lehetőségére is. A sajtószabadság korlátozásának nem lehet indoka a szélsőséges vélemények elutasítása, hanem csak más, a sajtószabadsággal szembeni védelemre is érdemes alapvető jog vagy alkotmányos érték [Alaptörvény, I. cikk (3) bekezdés] megóvásának szándéka vezethet a jogsértés megállapítására.

A Médiatanács megállapította, hogy az összeállítás, noha alkalmas volt a hajléktalanok közösségének kirekesztésére, ugyanakkor nem érte el a gyűlöletkeltésnek az alkotmányos és a hatósági gyakorlatban meghatározott szintjét. A választott téma, annak feldolgozómódja, valamint a megszólaló személyek révén a szerkesztő elsősorban a nézők gondolkodására próbált hatni, amely sértő lehetett ugyan az adott közösség tagjaira nézve, azonban önmagában nem tekinthető a gyűlöletérzet kiváltására alkalmas médiatartalomnak.

A Médiaszolgáltató nem sértette meg az Smtv. 17. § (1) bekezdését.

A Médiatanács a jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények kiválasztása során az alábbiakat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében:

„[...] ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket”.

A Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szemben jelen határozat meghozataláig az alábbi esetekben állapította meg az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértését:

Határozat száma	Jogsértés időpontja és az érintett műorszám	Jogsértés	Jogkövetkezmény
417/2012. (II. 29.)	2011. 09. 20. Tények Mokka	Smtv. 14. § (1)	Mttv. 187. (3) 5 millió Ft
722/2012. (IV. 18.)	2011. 12. 17. Tények Mokka	Smtv. 14. § (1)	Mttv. 187. (3) 10 millió Ft
169/2013. (I. 30.)	2012. 11. 7. Mokka	Smtv. 14. § (1)	Mttv. 187. (3) 12,5 millió Ft
774/2015. (VI. 23.)	2015. 04.24. Éden Hotel	Smtv. 14. § (1)	Mttv. 187. (3) 12,5 millió Ft

A Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szemben jelen határozat meghozataláig az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértését nem állapította meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerinti ismételtség az érintett jogszabályhelyek tekintetében nem állapítható meg, ugyanis az Smtv. 17. § (2) bekezdésének megsértését a Médiatanács először állapítja meg a Médiaszolgáltatóval szemben, a 774/2015. (VI. 23.) számú, az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértését megállapító határozat alapjául szolgáló jogsértést pedig a Médiaszolgáltató a jelenlegi jogsértést megelőző 365 napon túl (2015. április 24-én) követte el.

Az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértése az alapjognak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből is levezethető kiemelt védelmére tekintettel súlyos jogsértésnek minősül, ami kizárja az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerinti felhívás jogkövetkezmény alkalmazását.

A kirekesztő megnyilatkozások alkalmasak arra, hogy a társadalmi rend és béke fenntartásában zavart okozzanak. E szempont mérlegelését követően megállapítható, hogy az Smtv. 17. § (2) bekezdése által tilalmazott sértő tartalom közzététele is súlyos jogsértésnek minősül. A jogsértés súlya ebben az esetben is kizárja az Mttv. 186. § (1) bekezdése szerinti felhívás jogkövetkezmény alkalmazását.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató jogelődjét – az MTM-SBS Televízió Zrt.-t – 1326/2011. (X. 5.) számú határozatával jelentős befolyásoló erővel rendelkező (a továbbiakban: JBE) médiaszolgáltatóként azonosította. A Médiatanács ezt követően 967/2013. (VI. 5.) sz.

határozatával az Mttv. 39. §-ának 2012. július 5-i módosítására tekintettel módosította az 1326/2011. (X. 5.) számú határozatát. A Médiatanács 2013-ban az 1432/2013. (IX. 25.) sz. döntésével elfogadott PJ/24797-7/2013. sz. jegyzőkönyvével, 2014-ben a 946/2014. (IX. 30.) sz. döntésével elfogadott PJ/17593-7/2014. sz. jegyzőkönyvével, 2015-ben az 1321/2015. (X. 6.) sz. döntésével elfogadott PJ/19526-8/2015. sz. jegyzőkönyvével, valamint 2016-ban az 1171/2016. (IX. 26.) sz. döntésével elfogadott PJ/21915-7/2016. jegyzőkönyvével az Mttv. 70. § (6) bekezdése szerint megállapította, hogy a korábban JBE médiaszolgáltatóként azonosított Médiaszolgáltató e minősége nem változott.

A jogsértések miatti jogkövetkezmények alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdése és a (3) bekezdés b) és c) pontja jelenti.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése alapján a hatóság mind a szankció megválasztása, mind a mértékének megállapítása tekintetében mérlegelési jogkörrel rendelkezik:

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.

[...]

c) a jogsértőt kötelezheti közleménynek vagy a határozatnak a jogsértő internetes honlapjának nyitóoldalán, sajtótermékben vagy megjelölt műsorszámban történő közzétételére a határozatban meghatározott módon és ideig.

[...]

(5) A (3) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények együttesen is megállapíthatók.”

Az érdeksérelemet szenvedettek száma a jelenlegi esetben nem állapítható meg pontosan. Mivel a megsértett rendelkezések elsődleges célja a demokratikus nyilvánosság védelme, az érdeksérelem potenciálisan kiterjed mindenkire, aki a demokratikus nyilvánosságban részt vesz, azt figyelemmel kíséri, illetve ténylegesen kiterjed közülük azokra, akik a vizsgált médiatartalmat látták.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdése szerinti további mérlegelési szempontok közül a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott vagyoni kár, a jogsértés piacra gyakorolt hatása a jogsértés jellegére figyelemmel, valamint a jogsértéssel okozott személyiségi jogsérelem nem értékelhető.

A Médiatanács az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontot a tényállás tisztázása során nem tárt fel.

A Médiaszolgáltató JBE státuszára tekintettel a jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege kétszázmillió forint.

A Médiatanács az alapul szolgáló riportban megvalósult jogsértés súlya mellett figyelembe vette a legutóbbi és a jelenleg tárgyalt jogsértés között eltelt időtartamot (több mint másfél év) is.

Mindezekre tekintettel az Mttv. 187. § (3) bekezdés ba) alpontja alapján az Smtv. 14. § (1) bekezdésének megsértése miatt a kiszabható bírságösszeg 2,5%-ának megfelelő összegű 5 000 000 Ft, az Smtv 17. § (2) bekezdésének megsértése miatt a kiszabható bírságösszeg 0,25%-ának megfelelő összegű 500 000 Ft megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

Az Mttv. 187. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkövetkezményt a jogsértés jellegére és súlyára tekintettel alkalmazta a Médiatanács, mert úgy ítélte meg, hogy a „nyilvánosság szankció” szervesen kapcsolódik a konkrét ügy tényeihez, és a jövőre nézve kellő visszatartó erővel bír. A Médiaszolgáltató TV2 csatornáján, a jogsértéssel érintett műsorszám egy későbbi adásában, valamint a csatorna és a műsorszám honlapján történő közzététellel a nyilvánosság széles köre értesülhet arról, hogy a Médiaszolgáltató az emberi méltóság jogát negligáló és kirekesztő tartalmakat közvetítő magatartást tanúsított. A Médiatanács a médiaszolgáltatásban, valamint az internetes felületeken megjelenített közleményt az elérni kívánt céllal – a jogsértés tényének közvetítése a jogsértéssel érintett személyek felé – arányosnak ítélte.

A két jogkövetkezmény együttes alkalmazását a Médiatanács elégségesnek, indokoltnak és a jogsértéssel arányosnak ítélte meg, továbbá alkalmasnak arra, hogy a Médiaszolgáltatót jogkövető magatartásra ösztönözze, visszatartsa a jogsértések elkövetésétől.

A Médiatanács egyúttal megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a médiatartalom közzétételével nem sértette meg az Smtv. 14. § (2) bekezdését és a 17. § (1) bekezdését.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatra történő figyelmeztetés a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, valamint 164. §-án alapul, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 338. § (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (ürlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2017. február 7.

A Médiatanács nevében:

dr. Karas Monika
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat